

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Waław
Nazwisko: Bawarski
Miejsce urodzenia: Wincenta pow. Kolno
Data urodzenia: 15-03-1930
Imię ojca: Jan
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Waław Bawarski (ur. w marcu 1930) od roku 1946 do 1947 roku był najpierw współpracownikiem, a następnie do września 1948 żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Kolno, Łomża, Ostrołęka i Pisz. Nosił pseudonim "Cięty". W latach 1947-1948 Waław Bawarski walczył z komunistycznymi władzami w szeregach zbrojnego oddziału NZW pod dowództwem chor. Hieronima Rogińskiego pseudonim "Róg" i sierż. Bronisława Chrzanowskiego pseud. "Ostry". Waław Bawarski pseud."Cięty" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych, kartotekach WUBP i KW MO w Olsztynie, WUBP i KW MO w Białymstoku, PUBP w Pisz i PUBP w Kolnie z lat 1946-1950. Zapisano w nich między innymi, że (17-letni wówczas) Waław Bawarski był poszukiwany przez jednostki UB i MO jako "bandyta" od roku 1947, ponadto "brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę" i został "zabity podczas akcji" grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW w dniu 16 września 1948 w okolicy kol. Poryte, gmina Stawiski, pow. Kolno (w obławie wojsk KBW i funkcjonariuszy MO na patrol NZW pod dowództwem Jana Dziełaka pseud. "Ryś", który będąc ranny został ujęty przez UB i następnie skazany na karę śmierci).	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Białymstoku i WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1947-1949 zatytułowanych "Banda >Ostrego<". Akta te (w dużej części zbiór odpisów dokumentów różnych jednostek UB i MO) dot. rozpracowania działalności i członków oddziału NZW pod dowództwem sierż. Bronisława Chrzanowskiego "Ostrego" w latach 1947-1949. Zawierają one m.in.: charakterystykę ww. oddziału NZW, spis jego członków, wykaz akcji ww. oddziału, listę tajnych informatorów UB użytych do rozpracowania oddziału "Ostrego" i ich doniesienia agenturalne, listę 25 aresztowanych w sierpniu 1949 współpracowników NZW, notatki służbowe, meldunki, raporty i sprawozdania funkcjonariuszy UB i MO, protokoły przesłuchań kilkunastu podejrzanych i świadków, szkice sytuacyjne zdarzeń, oryginał odezwy NZW "Bracia Polacy!" i gazetki NZW "Głos z podziemia" z grudnia 1947, wyciągi z notatek, zapisków i dokumentów NZW znalezionych przez UB we wrześniu 1948 przy zabitym żołnierzu NZW z oddziału sierż. Bronisława Chrzanowskiego - Wacławie Bawarskim pseud. "Cięty".

IPN Bi 047/1077 t. 2 (46/169).

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1980-ch jako "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 66 członków organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe Komenda Okręgu kryptonim >Mazowsze<". Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w latach 1981-1982 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie. Kwestionariusz nr 36 dotyczy Wacława Bawarskiego i zawiera m.in. zapis, iż ww. działał w NZW od 1946 roku do czerwca 1948 na terenie gminy Czerwone w batalionie Rogińskiego Hieronima pseudonim "Róg". Dalej zapisano, iż Wacław Bawarski "brał udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę i w zasadzkach na żołnierzy KBW, funkcjonariuszy MO i UB".

IPN Bi 065/6 t. 2 (777/IV).

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1980-ch jako "Charakterystyka nr 29, karty na czyn i kwestionariusze osobowe członków organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe pod dowództwem Rogiński Hieronim vel Prusinowski Feliks pseudonim >Róg<". Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW, zostały opracowane w latach 1983-1989 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie.

IPN Bi 065/38 (817/IV).

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" figuruje wraz ze stu kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Białymstoku z lat 1946-1955 opracowanych i opisanych w latach 1970-ch jako "Kwestionariusze osobowe do Charakterystyki nr 6", które dot. oddziałów Narodowe Zjednoczenie Wojskowe pod dowództwem Hieronima Rogińskiego ps. "Róg"/ "Cień" oraz Mariana Borysa ps. "Czarny", działających w okresie czerwiec 1947 - sierpień 1954. Te materiały zostały opracowane w latach 1975-1976 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku. Kwestionariusz nr 6 dotyczy Wacława Bawarskiego (s. 9-12) i zawiera m.in. wykaz "czynów przestępczych" popełnionych przez ww. żołnierza NZW w okresie od 13 marca 1948 do 16 września 1948, tj. do dnia śmierci 18-letniego wówczas Wacława Bawarskiego - śmierci poniesionej w walce z oddziałami KBW i MO.

IPN Bi 019/3 t. 3 (1/3).

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku w sprawie karnej przeciwko Janowi Dziełakowi ps. "Ryś" (ur. 30.10.1929) oskarżonemu o to, że od kwietnia 1947 do września 1948 na terenie pow. Ostrolęka, Szczytno i Kolno był zwykłym członkiem, a od 23.07.1948 członkiem patrolu egzekucyjnego w nielegalnym związku NZW, a 16.09.1948 we wsi Poryte pow. Kolno pełniąc funkcję dowódcy bojówki NZW brał udział w potyczce z oddziałem KBW, UBP, MO, w wyniku czego zostali zabici funkcjonariusze MO. W aktach tych zapisano m.in., iż Wacław Bawarski pseud. "Cięty" brał udział w ww. potyczce z KBW, UB i MO i został zabity.

IPN Bi 212/2784 (Sr. 501/49).

Wacław Bawarski pseud. "Cięty" występuje wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w Teczce personalnej informatora o pseudonimie "Orzeł" założonej i prowadzonej przez PUBP w Kolnie w latach 1949-1956. Tajny informator UB pseudonim "Orzeł" został zarejestrowany przez Referat III PUBP w Kolnie w celu "rozpracowania" oddziału NZW pod dowództwem Henryka Rogińskiego ps. "Róg".

IPN Bi 0088/626/D (11450/I).